

ПАРТНЬОРСТВО С РОДИТЕЛИТЕ НА УЧЕНИЦИ СЪС СОП

Мая Рогашка

Професионална гимназия по горско стопанство и дървообработване „Николай Хайтов“ – Варна

Резюме. Статията разглежда опита на училището при работа с деца със специални образователни потребности. Посочени са особености на този вид обучение, поставен е акцент върху работата с родителите. Доброто сътрудничество между учителите и родителите е важна психологическа предпоставка учениците да усещат училището като желана територия и подкрепяща среда за тях.

Keywords: children with special educational needs; specifics; training; working with parents

Най-верните приятели – родителите.

Най-големите дарители – учителите.

Най-добрите учители – децата.

Майка Тереза

В ПГГСД „Николай Хайтов“ – Варна, се провежда обучение на ученици със специални образователни потребности (наричани за кратко СОП) от 2009 г. Това е първата и на този етап единствената професионална гимназия във Варна, която обучава ученици със СОП интегрирано и в специализирани паралелки. Към момента в гимназията се обучават над 50 ученици със специални нужди, които са с различни състояния, диагнози и затруднения: лека до умерена умствена изостаналост; разстройство на училищните умения; нарушено зрение; хиперкинетично разстройство на поведението с дефицит на вниманието; дислексия; синдром на Аспергер и др. Поведението на учениците е различно. Потребностите са индивидуални и са продиктувани от състоянията им.

В ПГГСД „Николай Хайтов“ е създадена, разработена и непрекъснато усъвършенстваща се подкрепяща среда за ученици със СОП. За нейното постигане в нашето ежедневие целият екип се съобразяваме с редица изисквания и прилагаме различни методи, модели и похвати. Това нарежда гимназията

ни на едно от челните места при приобщаване на ученици със СОП. В този смисъл са утвърдени редица добри практики за работа с нашите „специални“ възпитаници. Една от тези практики е работата с родителите. Ролята на родителите и на семейната среда е от голямо значение за развитието на детето/ученика. Работата с родителите е изключително важна в целия процес на адаптация, социализация, интеграция и бъдеща реализация на ученици със СОП. Семейството и училището участват като равностранни, взаимно допълващи се партньори. Родителите и учителите са тези, които имат най-тесен контакт с детето/ученика, и всеки от тях по свой начин оказва влияние върху формирането на личността му. Изключително важен момент в работата с родителите е изграждането на доверие, уважение и сътрудничество. Те се изразяват в съобразяване с чувствата и решенията на родителите, във внимателното отношение на учителите към теми, за които трудно се говори, съпричастност от страна на учителите към проблемите на ученика и семейството и от страна на родителите към учебния процес.

Формите на сътрудничество с родителите в нашето ежедневие са многообразни и зависят от индивидуалността и необходимостта на всеки ученик и неговото семейство. Протичат под формата на родителски срещи; индивидуални срещи с директор, класен ръководител, психолог, ресурсен учител; периодични срещи с екипа за подкрепа на личностното развитие; психологическо консултиране на родител при необходимост и желание; присъствие по време на обучението от родителя при нужда; подпомагане на учениците със социални асистенти; провеждане на психологически тренинги по теми, заявени от родителите; посещения на културни мероприятия заедно; провеждане на благотворителни инициативи; организиране на тържества и др.

Семействата имат различни потребности, възможности и приоритети. Някои от тях имат нужда от помощ, други не. Едни семейства разчитат на информация, съдействие и подкрепа, предоставени от училището, други не. Но всички те се нуждаят от разбиране, внимание, от общуване със специалистите в училище. В ежедневния диалог между учители и родители се търси най-добрата възможност за преодоляване на трудностите на всяко дете и се акцентира върху неговите положителни и силни страни. Училищната общност трябва да се стреми да помага на семействата, като ги направи знаещи и можещи до такава степен, че да бъдат независими от специалистите при взимане на решения, касаещи бъдещето на техните деца.

Общата дейност, отговорност и партньорство между училището и семейството, техните общи усилия за решаването на проблемите на учениците със СОП са важен етап в процеса на тяхната интеграция. Съществуващите взаимоотношения между училището и семейството създават условия за обективна оценка на способностите на ученика. Най-голяма отговорност по отглеждането и възпитанието на децата и ученици със СОП заемат родителите, поради

което те трябва да бъдат добре информирани. Това подпомага формирането на правилно отношение към децата в семейната среда, като по този начин родителите създават условия за по-нататъшното развитие на детето/ученика и интегрирането му в обществото.

Доброто сътрудничество между учителите и родителите е важна психологическа предпоставка учениците да усещат училището като желана територия и подкрепяща среда за тях.

COOPERATING WITH PARENTS OF STUDENTS WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS

Abstract. The article focuses on the school's experience in working with children with special educational needs. Specifics of this kind of training are pointed out, an emphasis is placed on working with parents. Good cooperation between teachers and parents is an important psychological prerequisite for students to feel the school as a desirable territory and a supportive environment for them.

✉ **Dr. Maia Rogashka**

Vocational School of Forestry and Woodworking "Nikolay Haytov"

Varna, Bulgaria

E-mail: maia_rogashka@abv.bg